

УДК 343.9:343.3

DOI <https://doi.org/10.32782/pyuv.v6.2022.27>**Ю. В. Луценко***orcid.org/0000-0002-8731-2941**доктор юридичних наук, доцент,**Міжвідомчого науково-дослідного центру з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ В КОНТЕКСТІ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Постановка проблеми. Широкомасштабна російська збройна агресія спонукала мільйони українських громадян до виїзду за межі країни в пошуках безпеки. Чимало з них уже повернулися додому або планують своє повернення, тоді як інші лише планують від'їзд. Демографічна ситуація в Україні протягом 2022 – початку 2023 років стрімко змінюється, як у кількісному, так і в якісному вимірах. Ці зміни впливають на соціально-економічну сферу, обороноздатність країни, її позиціонування у світі та призводять до наслідків, що впливатимуть на українські реалії в середньо- та довгостроковій перспективі [3, с. 6]. За даними агентства ООН у справах біженців, близько 4,8 млн біженців (станом на 6 грудня 2022 року) були зареєстровані у статусі шукачів тимчасового притулку. Основна кількість таких подань – у Польщі, а також у Німеччині, країнах Балтії, Румунії і Словаччині. Залежно від розвитку воєнних дій у 2023 році ця кількість може навіть зрости [20]. Таким чином, спричинена російською агресією закордонна міграція українців вимагає експертної та наукової рефлексії, без цього неможливе розроблення дієвих стратегій та державної політики в різних сферах суспільного життя країни [3, с. 6].

Формування цілей статті. Метою статті є дослідження міграційних процесів як на національному, так і на міжнародному рівні, а також вироблення пропозицій з удосконалення вимог чинного законодавства України, що стосується нелегальної міграції.

Стан наукового дослідження. У теорії права питання, які стосуються протидії нелегальній міграції в контексті безпекової світової політики присвячено роботи А. А. Вознюка [2], Б. М. Головкина [4], М. В. Карчевського [21], О. Г. Колба [9], А. В. Тарасюка [11] та інших науковців. Водночас, потребують подальший наукових розвідок питання, що стосуються протидії нелегальній міграції з урахуванням воєнної агресії РФ, а також пошуку оптимальних шляхів протидії даному явищу.

Виклад основного матеріалу. Однією з умов удосконалення системи державного управління міграційними процесами, запровадження ефек-

тивного контролю за дотриманням міграційного законодавства всередині держави, аналізу ризиків, які мають бути спрямовані на забезпечення національної безпеки та захисту національних інтересів України, є формування та реалізація дієвої політики держави у сфері міграції. Питання міграції турбують сьогодні як Україну, так і більшість цивілізованих країни світу, адже неконтрольована і не завжди легальна міграція негативно позначається на добробуті населення, змінює зміст цінностей у національно-культурній сфері та є одним із факторів збільшення злочинності [19, с. 109]. Також нелегальна міграція є одним з явищ, що сформувалася за часів розбудови незалежної України та становить загрозу національній безпеці, економічній стабільності, спричинює ускладнення криміногенної ситуації на території України і серйозно впливає на стан економіки та законності. Явищем, що завжди супроводжує нелегальну міграцію, є вчинення іноземцями та особами без громадянства різного виду правопорушень на території держави їх перебування. Незаконне перебування іноземців в Україні перетворилося на вагомий дестабілізуючий фактор у сфері забезпечення публічного порядку та безпеки. Саме з незаконною міграцією пов'язується зростання окремих видів правопорушень, поширення небезпечних захворювань, розвиток підпільного ринку праці тощо [14, с. 226].

З метою протидії нелегальній міграції як загрозливому суспільно небезпечному явищу держава розробляє стратегію і тактику такої протидії. Внаслідок того, що Україна одночасно є державою походження, призначення та транзиту мігрантів, територією різнохарактерних, різноспрямованих та різномасштабних міграційних потоків забезпечення державного регулювання у сфері міграції є складним завданням, розв'язання якого потребує комплексного, системного підходу, належного фінансування, кадрового та наукового забезпечення.

Завдяки транснаціональному характеру, зростаючій динаміці та впливу на різні сфери життя, міграція дедалі частіше сприймається як явище, що становить серйозний виклик звичній парадигмі впевненості та порядку, тобто національ-

ній, суспільній та особистій безпеці. Взаємозв'язок між міграцією та безпекою віддзеркалює суспільна думка, політична боротьба, урядові рішення. Тривалий час міграція не охоплювалася безпековим дискурсом, оскільки погляд на безпеку обмежувався, по-перше, лише безпекою держави, по-друге, загрозами геополітичного та воєнного характеру, у зв'язку з чим, міграція розглядалася, як правило, у світлі внутрішніх справ [12, с. 43].

З початком агресії проти України значно загострилася проблема організації незаконного переправлення через державний кордон України особливо на західній ділянці, де спостерігається збільшення спроб його порушення [18], що передусім пов'язано зі спробами військовозобов'язаних ухилитися від призову та мобілізації.

Так, Державна прикордонна служба України 24 лютого 2022 року на своєму сайті розмістила повідомлення про те, що у зв'язку з введенням воєнного стану тимчасово обмежено виїзд за межі України окремою категорією громадян, зокрема і чоловікам віком 18–60 років. Така норма, яка діятиме на час воєнного стану, спровокувала появу нового напрямку у сфері нелегальної міграції – вивезення з України чоловіків призовного віку. У зв'язку з цим, виникають непоодинокі випадки нелегального перетину державного кордону України.

Так, наприклад, за останні сім місяців 2022 року на ділянці Західного регіонального управління в межах чотирьох областей на кордонах з ЄС і Республікою Молдова затримали понад 2 тис. 750 правопорушників, які намагалися незаконно перетнути кордон України. З них понад 1 тис. 420 осіб зупинили поза пунктами пропуску, у тому числі майже 200 нелегальних мігрантів. Ще 1 тис. 330 осіб, які намагалися незаконно перетнути кордон, виявили безпосередньо в пунктах пропуску.

За цей же період відмовили в перетині кордону понад 19 тис. особам через проблеми з документами і не тільки.

Загалом у 2022 році за незаконний перетин кордону відкрили понад тисячу кримінальних проваджень. Затримали, повідомивши про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, 462 особи. Наразі суд виніс вирок 145 особам [5].

Також необхідно відмітити, що протидіють нелегальній міграції не лише Державна прикордонна служба України.

Так, Служба безпеки України на початку 2023 року заблокувала чотири канали незаконного виїзду за кордон українських громадян призовного віку. У результаті багатоступінних слідчо-оперативних дій в декількох областях України затримано організаторів нелегальних «трафіків». Саме вони пропонували потенційним призовни-

кам виїхати за межі нашої держави під виглядом учасників волонтерського руху або з фальшивими документами.

У середньому вартість таких «послуг» становила від 2 до 6 тис. дол. Сума залежала від терміновості виїзду та віддаленості регіону. Так, в Одеській області викрито схему втечі за кордон за підробленими документами. До її організації причетні декілька місцевих жителів та громадян Молдови. Ділки вносили до закордонних паспортів своїх клієнтів фіктивні відмітки про їхнє перебування на консульському обліку в сусідній країні.

На Хмельниччині викрито мешканця Шепетівського району, який пропонував потенційним призовникам виїхати до ЄС під виглядом перевізників медичної гуманітарної допомоги. Для цього він підробляв листи про необхідність доставки іноземних медпрепаратів для українських військ.

На Миколаївщині ліквідовано канал нелегального виїзду «ухилянтів» за кордон через Молдову та Румунію. Щоб втекти з України організатори схеми виготовляли фальшиві свідоцтва про народження дітей.

На Рівненщині затримано ще одного махінатора, який допомагав місцевим жителям незаконно виїхати до Євросоюзу як водії міжнародних вантажних рейсів.

У межах кримінальних проваджень за ч. 3 ст. 332 КК України (незаконне переправлення осіб через державний кордон) тривають розслідування для встановлення всіх обставин злочинів та притягнення винних до відповідальності [16].

Також за матеріалами Державного бюро розслідувань затримано правоохоронця з Одещини, який сприяв незаконному переправленню чоловіків призовного віку через кордон до Молдови. Правоохоронець у листопаді 2022 року увійшов до складу організованої групи, яка займалась нелегальним переправленням чоловіків за кордон.

Він надавав інформацію співникам, як безперешкодно переправитись через кордон в обхід пунктів пропуску, щоб не потрапити в поле зору правоохоронців. Учасники групи брали за незаконне переправлення з однієї людини 11 тис. дол. [6].

Як бачимо, правоохоронні органи системно вживають заходів у протидії нелегальній міграції.

Також необхідно звернути увагу, що ступінь загрози, що зумовлені міграцією, залежить також і від внутрішньої ситуації в державі та її міжнародних відносин. У літературі використовується поняття здатності тієї чи іншої країни до абсорбції (прийому, адаптації, інтеграції) мігрантів. Країни з високим рівнем такої здатності (США, Канада, Австралія) безболісно приймають сотні тисяч іммігрантів, тоді як в інших країнах серйозні про-

блеми створюються набагато меншими імміграційними потоками. Висока здатність до прийому мігрантів здебільшого асоціюється з поліетнічним складом населення, високим рівнем толерантності до чужинців, розвинутими демократичними механізмами тощо. І навпаки, імміграція складає проблему, як правило, для країн з обмеженою демократією, догматичною ідеологією, негнучкими владними структурами, для яких будь-які зміни та поява нового становлять загрозу [1].

На жаль, в Україні регулювання міграційних процесів, незважаючи на важливість цієї проблеми, не відноситься до пріоритетних національних інтересів. Більше того, згідно з експертними оцінками, на середину 90-х років ХХ ст. неконтрольовані міграційні процеси займали останнє місце серед загроз національній безпеці України. Причому рейтинг найближчої загрози національній безпеці (поширення інфекційних захворювань) був удвічі більше. Слід відзначити, що ці показники не змінювались протягом наступних двох десятиліть. Водночас, не дивлячись на зазначене, розпорядженням Кабінету Міністрів України у 2017 році було схвалено Стратегію державної міграційної політики України на період до 2025 року [17]. Основною метою даної Стратегії є спрямування зусиль держави і суспільства на формування та реалізацію державної міграційної політики, яка б позитивно впливала на консолідацію української нації та безпеку держави, прискорювала соціально-економічний розвиток, сприяла уповільненню темпів депопуляції, стабілізації кількісного та якісного складу населення, задоволенню потреб економіки в робочій силі, відповідала міжнародним стандартам і міжнародним зобов'язанням України.

Як бачимо існує як прямий, так і опосередкований зв'язок між міграцією та національною, а також міжнародною безпекою. З одного боку, масові переміщення населення часто є наслідком конфліктів та соціально-політичної нестабільності, з іншого – вони можуть породжувати як внутрішні, так і міжнародні конфлікти [1].

Основною метою загальносоціального запобігання злочинності громадян інших держав і осіб без громадянства можна визначити такий коригуючий вплив на перебіг процесів зовнішньої міграції та явище апатрицизму в Україні, який мінімізує рівень їх кримінологічної загрози державній безпеці України.

Складність запобігання злочинності громадян інших держав і осіб без громадянства полягає, перш за все, у різноманітності їх контингенту, а звідси – і безлічі факторів, що детермінують вчинення ними злочинів. З одного боку, загальні заходи для убезпечення населення мають на меті запобігання злочинності потребує специфічних підходів до різних категорій населення, у тому числі й до зовнішніх мігрантів [7, с. 164–165].

Також необхідно звернути увагу, що важливою складовою при запобіганні нелегальній міграції займає міжнародне співробітництво. Сьогодні міжнародне співробітництво у боротьбі з нелегальною міграцією у сучасних умовах виходить на якісно новий рівень, що поєднує три складові: політичну, правову та організаційну. Політичний аспект є визначальним для правового, а організаційний визначає принципи формування волі держави у питаннях поведінки з нелегальними мігрантами, спрямовує роботу на розвиток національного законодавства та міжнародних домовленостей. Прикладом міжнародного співробітництва держав з метою гармонізації законодавства щодо вироблення єдиних підходів до боротьби з нелегальною міграцією, формування правового поля, яке могло б своєчасно реагувати на міжнародний характер проблеми нелегальної міграції, є започаткування співробітництва держав у рамках Будапештського процесу. Його основною цінністю є визнання перевезення іноземців злочином і застосування ефективних санкцій проти переміщення та пов'язаної з цим діяльності, адже нелегальна міграція є проблемою як національного, так і міжнародного масштабу [8, с. 23]. Водночас, необхідно зазначити й те, що сьогодні жодна країна не в змозі ефективно протидіяти незаконній міграції без тісного взаємозв'язком з іншими країнами. Ця проблема давно вийшла за національні кордони, набувши глобальних масштабів, і вимагає подальшого об'єднання зусиль всього міжнародного співтовариства для її вирішення [10, с. 102].

Відомо, що міграція набула своїх сучасних рис після того, як сформувалися стійкі державні утворення зі своїми загальновизнаними кордонами. Тому міграцію прийнято вважати явищем, що само по собі ці кордони і заперечує. Наслідком фіксації міжнародної міграції як такої стало створення державних та міжнародних систем обліку міграції, вироблення нової гілки внутрішньої та зовнішньої політики держави – міграційної політики та створення цілої низки міжнародних організацій, що займаються широким діапазоном проблем [15, с. 35].

В умовах глобалізації міграційна політика виступає як аспект міжнародної політики, відповідно до якого міграційна політика – це система політичних заходів, постанов, законодавчих актів і угод (спочатку двосторонніх, а потім і багатосторонніх) між державами щодо регулювання міграційних потоків [13, с. 68]. Таким чином, міграційна політика є самостійним напрямом державної політики, який тісно пов'язаний з іншими її складовими як внутрішньо-, так і зовнішньополітичного характеру. Вона є елементом політики народонаселення

і, водночас, як один із засобів проектування бажаного населення і робочої сили – частиною соціально-економічної політики, інструментом досягнення її цілей. Міграційна політика, з одного боку, спрямована на планування руху населення, а з другого – виконує функції контролю за ним, є реакцією держави на стихійні переміщення людей. З огляду на потенціал розвитку, притаманний міграційним процесам, відбувається поступовий перехід від розуміння міграційної політики як такої, що здійснюється в інтересах окремих країн, до політики у сфері міграції, що забезпечує стабільність та розвиток країн як призначення, так і походження мігрантів. З цієї позиції, окремі вчені міграційну політику визначають як частину довготривалої стратегії, загальні принципи та методи якої вписуються у стратегію глобального розвитку. У їх основі – принцип комплексного, системного підходу до регулювання всього спектра суспільних відносин, що виникає у зв'язку з міграцією. Метою цієї політики є забезпечення динамічного розвитку країн і походження, і призначення мігрантів, який сприятиме подоланню асиметрії, що лежить в основі глобальних переміщень людських потоків. Така політика спрямована на пошук і реалізацію взаємних інтересів країн-донорів та реципієнтів, а також інших суб'єктів, які беруть участь у міграційному процесі на різних рівнях: працедавців, посередників, а також мігрантів [13, с. 68].

Висновки. Таким чином, враховуючи викладене, необхідно зробити наступні висновки та пропозиції.

1. Враховуючи безпекову ситуацію в Україні та боротьбу з нелегальною міграцією, яка є підґрунтям організованої злочинності, що останнім часом значно шкодить національним інтересам та підриває обороноздатність нашої країни, вважається за доцільне внести зміни та доповнення до ст. 332 КК України (незаконне переправлення осіб через державний кордон України), тим самим доповнити дану статтю частиною четвертою та викласти її в наступній редакції:

«4. Дії, передбачені частиною першою, другою або третьою цієї статті, вчинені в умовах воєнного стану або в період збройного конфлікту, –

караються позбавленням волі на строк від восьми до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років з конфіскацією майна або без такої».

Література

1. Весельська Л. А. Державна політика України щодо протидії нелегальній міграції: безпекові аспекти. Державне управління: удосконалення та розвиток. № 8, 2016. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=990> (Дата звернення: 02.01.2023).

2. Вознюк А. А. Протидія організованій злочинності в Україні: перспективи удосконалення кримінального законодавства. Вісник Пенітенціарної асоціації України. 2020. № 1 (11). С. 176–194.

3. Вплив міграції на соціально-економічну ситуацію в Україні: аналіт. доп. / [В. Потапенко, А. Головка, О. Валевський та ін.]; за ред. В. Потапенка. Київ: НІСД, 2023. 33. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-01/ad_mihratsia_gotove_03_01_2023.pdf (Дата звернення 10.01.2023).

4. Головкин Б. М. Теперішнє і майбутнє кримінології. Проблеми законності. 2020. Вип. 149. С. 168–184.

5. Двоє навіть поплили через річку. Як на кордоні ловлять ухилантів та що на них чекає. URL: https://tvoemisto.tv/exclusive/kilka_cholovikiv_navit_zagynulo_yak_uhylyanty_probuyut_peretnuty_kordon_ta_skilkoh_vzhe_zatrymaly_136131.html (Дата звернення 23.01.2023).

6. За матеріалами ДБР судитимуть правоохоронця, який допомагав переправляти чоловіків до Молдови. URL: <https://dbr.gov.ua/news/za-materialami-dbr-suditimut-pravoohoroncya-yakij-dopomagav-perepravlyati-cholovikiv-do-moldovi> (Дата звернення 23.01.2023).

7. Калініна А. В. Злочинність іноземців та осіб без громадянства в Україні: кримінологічна характеристика і стратегія запобігання: монографія; [наук. ред. В. В. Голіна]. Харків: Право, 2019. 304 с.

8. Книш С. Особливості міжнародно-правового механізму у боротьбі з нелегальною міграцією в сучасних умовах. Підприємництво, господарство і право. 2009. № 9. С. 22–24.

9. Колб О. Г., Новосад Ю. О. Щодо змісту деяких детермінант, що обумовлюють та сприяють вчиненню злочинів. Kelm: Knowledge, Education, Law, Management. 2017. № 4 (20). С. 169–178.

10. Кузнецов С. О. Організаційно-правові механізми протидії нелегальній міграції морем. Правова держава. 2021, № 42. С. 100–107.

11. Луценко Ю. В., Тарасюк А. В. Запобігання нелегальній міграції: у пошуках оптимальної моделі. Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2022. № 1(24). С. 1–24.

12. Малиновська О. Міграція та безпека: до питання взаємозв'язку та взаємовпливу. Міжнародний науковий вісник. 2021. № 1-2 (23-24). С. 42–52.

13. Малиновська О. А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії: монографія. Київ: НІСД, 2018. 472 с.

14. Рижкова С. А., Рижков Е. В. Нелегальна міграція як чинник загрози національній безпеці України. Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 15 бер. 2019 р.). Дніпро, 2019. С. 226–228.

15. Ровенчак О. Соціологія міграції: міжнародні аспекти: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 208 с.

16. СБУ ліквідувала нові канали втечі «ухилантів» за кордон. URL: <https://ssu.gov.ua/novyny/sbulikvidovala-novi-kanaly-vtechi-ukhyliantiv-za-kordon> (Дата звернення 10.01.2023).

17. Стратегія державної міграційної політики України на період до 2025 року. Розпорядж. Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 482-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/482-2017-r#n10> (Дата звернення: 11.01.2023).

18. Тільки впродовж доби на Закарпатті прикордонники затримали більше 50 порушників кордону.

URL: <https://dpsu.gov.ua/ua/news/Na-Zakarpatti-vprodovzh-dobi-prikordonniki-zatrimali-bilshе-50-roshnikiv-kordonu> (Дата звернення 10.01.2023).

19. Ткачова Н. М., Мартянова Р. А., Казанська О. О. Ризики нелегальної міграції через навчання як загроза національній безпеці. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2021. Випуск 21. С. 109–115.

20. Що зміниться у міграційній політиці ЄС в 2023 році. URL: <https://www.dw.com/uk/so-zmitsa-u-migracijnij-politici-es-v-2023-roci/a-64220445> (Дата звернення 10.01.2023).

21. Karchevskiy M., Karchevska H. (2021). Agent-Based Modeling as a Method of Crime Research. Proceedings of the International Conference on Economics, Law, and Education Research (ELER 2021). Advances in Economics, Business and Management Research, Vol. 170, pp. 117–121.

Анотація

Луценко Ю. В. Актуальні питання протидії організованій злочинності в контексті міграційної політики держави. – Стаття.

У статті досліджено причини та наслідки виникнення нелегальної міграції в Україні. З'ясовано наявні проблеми нелегальної міграції в контексті існуючих викликів та загроз з врахуванням безпекової ситуації яка сьогодні склалася в нашій державі. У роботі звернута увага на те, що завдяки транснаціональному характеру, зростаючій динаміці та впливу на різні сфери життя, міграція часто сприймається як явище, що становить серйозний виклик не лише громадській, державній, національній, а й світовій безпековій політиці. Наголошено, що тривалий час міграція не охоплювалася безпековим дискурсом, оскільки погляд на безпеку обмежувався, як правило, безпекою держави, загрозами геополітичного та воєнного характеру, у зв'язку з чим, міграція розглядалася, здебільшого, в контексті внутрішніх справ країни.

Також у роботі зазначено, що нелегальна міграція сформувалася за часів розбудови незалежної України та становить загрозу національній безпеці, економічній стабільності, спричинює ускладнення криміногенної ситуації на території України і серйозно впливає на стан економіки та законності. Одним з негативних сталей явищ, що завжди супроводжує нелегальну міграцію, є вчинення іноземцями та особами без громадянства різного виду правопорушень на території держави їх перебування. Незаконне перебування іноземців в Україні перетворилося на вагомий дестабілізуючий фактор у сфері забезпечення публічного порядку та безпеки.

Наголошено, що однією з умов удосконалення системи державного управління міграційними процесами, запровадження ефективного контролю за дотриманням міграційного законодавства всередині держави, аналізу ризиків, які мають бути спрямовані на забезпечення національної безпеки та захисту національних інтересів України є формування та реалізація дієвої політики держави у сфері міграції.

За результатами дослідження наводяться пропозиції, щодо внесення змін та доповнень до чинного кримінального законодавства України в частині протидії нелегальній міграції, а також викладається авторське бачення, що стосується удосконалення гуманітарної

політики держави, яка покликана покращити роботу компетентних органів у даній сфері суспільних відносин.

Ключові слова: організована злочинність, корупційні кримінальні правопорушення, незаконне перетинання/перетинання осіб через державний кордон, міграція, кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації, воєнний стан, державна/національна/міжнародна безпека, міжнародне співробітництво, міжнародний правопорядок.

Summary

Lutsenko Yu. V. Actual issues of combating organized crime in the context of the migration policy of the state. – Article.

The article examines the causes and consequences of illegal migration in Ukraine. The existing problems of illegal migration in the context of existing challenges and threats, taking into account the current security situation in our country, have been clarified. The work draws attention to the fact that due to its transnational nature, growing dynamics and impact on various spheres of life, migration is often perceived as a phenomenon that poses a serious challenge not only to public, state, national, but also global security policy. It was emphasized that for a long time migration was not covered by the security discourse, since the view of security was limited, as a rule, to the security of the state, threats of a geopolitical and military nature, in connection with which migration was considered, for the most part, in the context of the country's internal affairs.

It is also stated in the work that illegal migration was formed during the development of independent Ukraine and poses a threat to national security, economic stability, complicates the criminal situation on the territory of Ukraine and seriously affects the state of the economy and legality. One of the negative permanent phenomena that always accompanies illegal migration is the commission of various types of offenses by foreigners and stateless persons on the territory of the state of their stay. The illegal stay of foreigners in Ukraine has turned into a significant destabilizing factor in the sphere of ensuring public order and security.

It was emphasized that one of the conditions for improving the system of state management of migration processes, introduction of effective control over compliance with migration legislation within the state, analysis of risks that should be aimed at ensuring national security and protection of national interests of Ukraine is the formation and implementation of an effective state policy in the field of migration.

Based on the results of the research, proposals are given for introducing changes and additions to the current criminal legislation of Ukraine in terms of combating illegal migration, and the author's vision is also presented regarding the improvement of the humanitarian policy of the state, which is designed to improve the work of competent authorities in this field of public relations.

Key words: organized crime, corruption criminal offences, illegal transportation/crossing of persons across the state border, migration, criminal offenses in the field of protection of state secrets, inviolability of state borders, provision of conscription and mobilization, martial law, state/national/international security, international cooperation, international.